

BLAHOŠLAVENÍ PLAČÚCI

595/2018

www.inky.sk

5. 10. 2018

... alebo o postoji dôverujúcej a preto radostnej úbohosti

„Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.“

„Svet nám navrhuje pravý opak: zábavu, užívanie, rozptýlenie, špás, a vraví nám, že to je to, čo robí život dobrým. Sveták ignoruje, hľadá iným smerom, keď prídu problémy s chorobou alebo s utrpením v rodine, či v jeho okolí. Svet nechce plakať: uprednostňuje bolestné situácie ignorovať, prikrývať a schovávať. Mnoho energie sa míňa na únik z okolností, v ktorých sa vyskytne utrpenie - v presvedčení, že je možné zamaskovať realitu, v ktorej nikdy, nikdy nemôže chýbať kríž.“ (GE 75)

„Osoba, ktorá vidí veci také, aké naozaj sú, nechá sa preniknúť bolesťou a zaplače vo svojom srdci, je schopná dotknúť sa hlbín života a byť skutočne šťastná. Tejto osobe sa dostáva útechy, avšak útechy Ježiša, nie útechy tohto sveta. Môže sa tak odvážiť mať účasť na utrpení druhého a prestať utekať pred bolestnými situáciami. Týmto spôsobom objaví, že život má zmysel, keď pomôže druhému v jeho bolesti, keď porozumie jeho úzkosti, keď poskytne úľavu ostatným. Táto osoba cíti, že druhý je telo z jeho tela; nebojí sa priblížiť a dotknúť sa jeho rany: má súcit až tak, že zakúsi ako vzdialenosti miznú. Takto je možné prijať výzvu svätého Pavla: „Plačte s plačúcimi“ (Rim 12,15). Vedieť plakať s druhými, to je svätosť.“ (GE 76)

Ak žijeme bez Krista – bez Boha všeobecne – utrpenie a bolesť strácajú akýkoľvek význam. Tento význam strácajú aj obeta, zapieranie sa a podobné veci. Existuje len jediný prípad, kedy zmysel majú a to vtedy, ak si ich volíme slobodne a ak nám pomáhajú dosiahnuť svetské ciele, po ktorých túžime. Takto je ochotný biznismán drieť šesťnásť hodín denne a oželiť voľné víkendy, zábavu aj dovolenky, keď rozbieha svoj biznis, alebo športovec podstúpiť bolesť a drinu tréningu, keď trénuje svoje telo pre úspech, po ktorom túži. Mnohí ale odmietnu aj toto a povedia, že dnešný svet vám ponúka toľko možností, ako si ho užívať, že vlastne nemusíte podstúpiť ani takúto formu obety, zapretia a utrpenia a môžete si užívať prostým poddaním sa svojim náladám, chúťkam, žiadostivostiam. To je dôvod, prečo je tak obľúbený internet, televízia, počúvanie hudby, prečo sa prejedáme a prečo je kráľom a bohom sveta okolo nás sex: sú to formy užívania sa, ktoré nevyžadujú žiadnu námahu ani obetu.

Veci ako choroba, žal, bolesť a utrpenie, v tomto bezbožnom svete nemajú žiaden význam. Sú zlo, len zlo a nič než zlo. **Podobne obetovanie sa a zriekanie sa seba** nemá žiaden zmysel ani význam. Ak pre človeka, žijúceho s Bohom, je tento svet akoby zamestnanie a Nebo ako výplata (veľmi zjednodušené a nepresne povedané), pre človeka žijúceho bez Boha je výplatou tento svet. Zriekať sa „výplaty“ pre neho nemá žiaden zmysel, je to strata, ktorá sa nijako a nikdy nevráti ani nijako nevynahradí.

Preto sa bolesti, utrpeniu, žiaľu zo všetkých síl vyhýbame – pretože v našom poňatí život má byť ľahký, radostný, svetlý, príjemný, bez námahy, bez obety.

Cenou za to je osamelosť a odmietnutie vzťahov. Normou sa stáva *súkromie*. Oddelenosť od iných ľudí. „S nikým nič nemám, do nikoho sa nestarám“ opakujú často aj „katolíci“ a to nie ako hriech, ale ako čnosť a obdivuhodnú kvalitu... Máme stovky „priateľov“ na facebooku, možno pár desiatok známych v robote či pred kostolom – ale žiadneho priateľa. Nikoho, pred kým by som si mohol vyliat svoje srdce aj s jeho sklamaniami, slabosťami, bolesťou. A nikoho, kto by ho mohol takto vyliat nám a my by som ho počúvali, plakali s ním, objali ho a on nás... Zdvori-

lostne sa jeden druhého opýtame „Ako sa máš?“ – a čakáme rovnako zdvorilostné „Ďakujem, dobre“. Ak sa náhodou druhý (veľmi netaktne!) rozhovorí naozaj o tom, ako sa má, o svojich trápeniach a bolestiach, kývame hlavou, nervózne prešľapujeme, povieme nejaké slová akože „To je mi ľúto“ – a rýchlo sa vyparíme. Nechceme byť „zaťaženi jeho trápením, máme dost svojho“ a ešte by to nebudaj od nás chcelo nejakú obeť v podobe pomoci, času, námahy, peňazí,... tak to už vôbec nie. Ved' máme každý dost svojich trápení, že?

Platí to aj vo vzťahu k Bohu. Radšej s Ním žiaden vzťah nebudujeme. Museli by sme si totiž uznať svoj hriech, vinu a zločin voči Bohu a pretrpieť bolesť a slzy pokánia, oné „*animi cruciatus (trýzeň duše), compunctio cordis (skrüsenosť srdca)*.“ (KKC 1431) a to veru nechceme. Nechceme ani *súciť* s Kristom, prijať účasť na Jeho láske, úsilí, obeti a utrpení (Rim 8,17) a tak sa „obmedzovať“ vo svojom svetskom živote. Radšej svoj hriech poprieme („Nič zlé nerobím, všetko si plním!“) a stačí nám, že „v Pána Boha verím“ a tým to hasne...

Podobáme sa tak ľuďom, ktorí sa z obavy pred námahou z učenia sa čítať rozhodli radšej ostať negramotní a namiesto čítania si len pozerajú obrázok na obale knihy a tvrdia, že im to stačí a že to je tá pravá zábava a skutočné užívanie si života.

Kresťan je človek, ktorý uveril Bohu. Bohu, ktorý je vo svojej podstate Vzťahom, čiže Trojicou žijúcou tak hlboký vzťah jednoty lásky, že nie je tromi bohmi, ale Jedinou Bytosťou, v ktorej všetky osoby prežívajú spoločne úplne všetko.

Výsledkom je poznanie, že vzťah je kľúčom k Nebu, k „spoločenstvu svätých“, ako vyznávame, k plnosti života – ako zisťujú aj profánni vedci: „Dobré vzťahy nás robia šťastnejšími a zdravšími. Bodka. ... Nejde však len o počet vašich priateľov ... Je to hlavne kvalita vašich vzťahov, na čom skutočne záleží.“ (Robert Waldinger) **Tak, ako cenou za čítanie knihy je námaha učenia sa čítať, cenou za vzťahy je ochota otvoriť sa súcitu, zdieľaniu, vzájomnému darovaniu sa a prijímaniu, vzájomnej službe, ako hovorí Písmo: „Neste si vzájomne bremenná, a tak naplníte Kristov zákon“ (Gal 6,2); „Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvaľujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy. Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy.“ (1 Kor 12,26-27); „Zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, buďte jedna duša a jedna myseľ! ... V pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho. Nech nik nehľadá iba na svoje vlastné záujmy, ale aj na záujmy iných.“ (Flp 2,2-4)** Znamená to vystúpiť z ulity *súkromia* a otvoriť sa vzťahom *komunity*, zdieľaniu dobrého aj zlého v čírej priezračnosti, vzájomnej otvorenosti a zraniteľnosti. Znamená to nechať sa zraniť aj zranením druhého, naplniť aj bolesťou a žiaľom toho druhého, byť s ním, stáť pri ňom, súciť s ním – ale skutočne, ako to hovorí Písmo: „Radujte sa s radujúcimi, plačte s plačúcimi!“ (Rim 12,15) **V Kristovi to však už nie je nezmyselná bolesť ani bezmocný zúfalý plač.** Ved' v ňom všetko nadobúda svoj zmysel a prináša ovocie opravdivého Života vo svätosti a dokonalosti! Ale hlavne – to otvorenie sa a zdieľanie sa je bránou k jednote lásky, k opravdivej *Komunite Cirkvi, k Trojičnému životu*, ktorý okusujeme už tu, na Zemi – aj s Bohom, ku ktorému cez „slzy pokánia“ pristupujeme ako oná hriešnica slzami umývajúca Ježišove nohy. A zrazu spoznáваме, že naše „slzy sú vínom blaženosti“ (J. R. R. Tolkien), pretože v jednote lásky aj bolesť, ak je zdieľaná, vedie k blaženosti. **Objavujeme tak ono sľúbené „potešenie“ – samo Nebo!**